

Mevit 3527 Norsk film: historie og analyse

Sensorveiledning

Mevit 3527 Norsk film: historie og analyse gir en bred gjennomgang av norsk filmhistorie, fra da de første filmene ble vist og fram til dagens norske filmproduksjoner. Emnet legger vekt på både estetiske og institusjonshistoriske forhold, og har i tillegg et fokus på filmhistoriografiske problemstillinger. Sentrale norske filmregissører fra pionertiden, som Rasmus Breistein og Tancred Ibsen, til moderne filmskapere som Joachim Trier og Iram Haq blir underlagt spesiell oppmerksomhet. Den særegne norske kommunale film- og kinohistorien utgjør et annet fokuseringspunkt. Undervisningen innebærer forelesninger fulgt av filmvisninger i samarbeid med Cinemateket / Filmens Hus, samt arbeid i seminargrupper med obligatoriske oppgaver presentert i plenum

Eksamensoppgaver høsten 2021:

Oppgave 1 tar utgangspunkt i et sitat fra en av pensumbøkene: Gunnar Iversens *Norsk filmhistorie*:

«Siden handlingsfilmens gjennombrudd i 1985, er mye blitt snudd på hodet i norsk film. Utviklingen representerer på mange måter en serie brudd på en lang rekke områder i forhold til norsk filmhistorie (s. 319).» «Diskuter hva som er bakgrunnen for utsagnet»

Oppgave 2 har et historisk-metodisk fokus:

«Med utgangspunkt i 1 – 2 filmer vist i løpet av høstens filmhistorie-emne; diskuter hvordan filmen(e) kan brukes som historisk kilde»

Her er et spesielt pensumboken «Den levende fortiden: filmhistorie og filmhistoriografi» (Diesen m.fl. 2016) som det henvises til.

Oppgave 1 teller 75%, oppgave 2, 25 %

Oppgave 1 viser til de endringene som skjedde i norsk filmhistorie på 1980-tallet. Det såkalte «septembermordet» i norsk filmhistorie henspiller på filmfestivalen i Skien i 1980 da et samlet norsk filmkritikerkorps stilte spørsmålsteget ved berettigelsen av en offentlig finansiert historisk svake filmproduksjon, når filmskaperens resultater var blitt så vidt dårlige, og med historisk svake besøkstall. Dette resulterte i endringer i filmpolitikken, endringer i støtteordninger, åpning for komandittselskaper m.m., der det hele var begrunnet med et krav om en at filmene måtte vinne publikum tilbake til norske kinoer og til norske filmer spesielt. «Handlingsfilmens gjennombrudd i 1985» refererer til filmen *Orions belte* (regi Ola Solum), som representerer nyorientering mot publikumsvennlige sjangerfilmer, og dette bekrefter på mange måter at filmpolitikken har hatt betydning for repertoarutviklingen.

Oppgaven signaliserer at studentene skal forholde seg til den filmhistoriske utviklingen som ledet til det nevnte bruddet. 1970-tallets filmer var uensartet, men de såkalt sosialrealistiske filmene, som var et uttrykk for tidens politiske radikaliseringsbølge fikk stor oppmerksomhet. Disse filmene, som i pensumbøker omtales som «idéfilmer», ble oppfattet som budskapstunge og belærende med svak appell til bredere publikumsgrupper. Filmen *Hustruer* (Anja Brejen 1975) er interessant i denne sammenheng som forener et kvinnepolitisk engasjement med komediens publikumsorientering, og skiller seg på denne måten ut fra andre filmer fra samme periode. Den peker i noen grad frem mot dreiningen mot publikum som 1980-tallets sjangerorientering i sterkere og sterkere grad representerte, uten at det politiske engasjementet legges helt til side.

De beste besvarelsene bekrefter solid filmhistorisk kunnskap. Dette inkluderer forhold som gjelder filmpolitikk / kulturpolitikk og institusjonelle forhold. I tillegg til politiske og institusjonelle faktorer er det viktig at studentene evner å knytte dette til den estetiske filmhistorien. Det vektlegges en bredere pensumorientering.

Oppgave 2 har et filmhistoriografisk fokus. Her er det spesielt kap. 8 i «Den levende fortiden» som er utgangspunktet. Kapitlet handler om nettopp «film som historisk kilde» og knytter filmhistoriefaget til historiefaget. I historiefaget opererer man gjerne med to måter å benytte kilder på, som *levning* eller *beretning*. En film kan formidle begge disse nivåene; som rest fra fortiden som *levning*, og som *beretning* om faktiske

forhold. Et spørgsmål videre er knyttet til hvordan levende bilder kan benyttes som kilder for sosial- kulturhistoriske undersøkelser.